

pagina 2
Boomgaardspuit

pagina 2
‘Zorgvuldig omgaan met gewasbescherming gaat iedereen aan’

pagina 3
Goed voor het milieu en goed voor de portemonnee

pagina 4
Landelijke stakeholderdag

Klaar af?

Het einde van het convenant nadert en zo ook het einde van Telen met toekomst. In de afgelopen periode hebben veel belanghebbende partijen elkaar op de werkvloer weten te vinden bij de aanpak van concrete regionale en sectorale problemen. Daaraan hebben het convenant, en ik ben maar zo vrij om het te zeggen, projecten als Telen met toekomst het nodige bijgedragen. Zijn we nu ook klaar met de gewasbeschermingsproblematiek? Nee, daar geloof ik nou niks van! Het is weliswaar een minder hot item in de politiek, maar de uitdagingen zijn er niet minder om. En bovendien staan we wat betreft een effectieve en succesvolle manier om de overgebleven uitdagingen aan te pakken, pas aan het begin. Laat staan dat we een nieuwe werkwijze geborgd hebben. Ik zal dat wat nader uitwerken.

Eerst de uitdagingen: we zullen oplossingen moeten vinden voor een grote diversiteit aan waterkwaliteitsproblemen die zich nog steeds voordoen. De aanpak die dit soort problemen weet op te lossen en te voorkomen moet verder worden uitgedragen en toegepast. Daar waar het middelenpakket erg smal wordt, en dat is op veel plaatsen, zijn nieuwe oplossingsrichtingen en alternatieve technieken en methoden nodig. Met toegelaten middelen moet zeer zorgvuldig worden omgegaan voor het behoud van de bestrijdingsmogelijkheden en het kunnen afwisselen om resistenties tegen te gaan. Deze uitdagingen vragen om samenwerking. Bovendien is nieuw beleid nodig in de organisaties van de belanghebbenden om nieuwe en andere dingen te doen dan tot nu toe. De ervaringen in de afgelopen jaren geven goede hoop dat we op de goede weg zijn. Maar er moet wel doorgepakt worden en de aanpak moet verankerd worden. En dat zonder politieke urgentie! Ik hoop dat er genoeg kritische massa is ontstaan van belanghebbenden die hun verantwoordelijkheid nemen om ook zonder die politieke druk blijvend aan verduurzaming te werken.

Frank Wijnands
Projectleider Telen met toekomst

Maïscasus geeft nieuwe inzichten voor praktijk en beleid

Bij de terugdringing van emissies van onkruidbestrijdingsmiddelen in de maïsteelt naar het oppervlaktewater hebben loonwerkers een belangrijke taak. CUMELA Nederland en loonbedrijf Van der Ven VOF doen daarom vol overtuiging mee in het pilot project onkruidbestrijding maïs. Het loonbedrijf doet nieuwe inzichten op; CUMELA gebruikt deze inzichten om te pleiten voor aanpassingen in het beleid.

CUMELA, de brancheorganisatie van onder meer agrarische loonbedrijven, hoefde niet lang na te denken of ze wilde participeren in de maïscasus van Telen met toekomst. In dit project werken loonwerkers, veehouders, adviseurs, Syngenta en BASF en leveranciers van gewasbeschermingsmiddelen en Waterschap Aa en Maas samen aan de terugdringing van de emissie van maïsherbiciden naar het oppervlaktewater in twee gebieden: Hoge Raam bij het plaatsje Zeeland en Lage Raam bij St. Anthonis.

Verantwoordelijkheid
“De agrarische sector staat voor duurzaamheidsinspanningen en onze leden hebben een verantwoordelijkheid hieraan bij te dragen”, motiveert Maurice Steinbusch, beleids-

Herman Verstegen: “We doen nieuwe inzichten op, waardoor je je werkwijze gaat aanpassen.”

medewerker gewasbescherming, de deelname van CUMELA. “We hebben de taak discussie onder de leden aan te zwengelen. We zeiden dan ook: jongens, hier gaan we voor. Bij de maïscasus willen we betrokken worden. Waterschappen vinden nog steeds te hoge concentraties herbiciden in het oppervlaktewater en maïs is voor de loonwerksector een belangrijk gewas. Loonwerkers bewerken circa 80 procent van het maïsareaal. CUMELA informeert de leden en draagt kennis uit die uit de maïscasus rolt. We wijzen niet met een vingertje, maar spreken loonbedrijven aan op hun professionaliteit.” Behalve CUMELA dragen ook Waterschap Aa en Maas, LTO Veehouderij, producenten en toeleveranciers van gewasbeschermingsmiddelen het belang uit van het terugdringen van de emissies. Steinbusch vindt het bijzonder dat alle partijen gezamenlijk naar de waterproblematiek kijken en samen leren. “Het mooie is dat het gebied er zo direct bij betrokken is. De boeren en loonwerkers vernemen zelf de effecten van maatregelen. Omdat de maatregelen niet sterk in de bedrijfsvoering ingrijpen en ze zelf mogen kiezen, is het vrij gemakkelijk deze te accepteren.”

Positiever daglicht
CUMELA-lid loonbedrijf Van der Ven VOF uit Zeeland doet in Hoge Raam de onkruidbestrijding voor 80 procent van de maïspcelen. “Je probeert de gewasbescherming in een positiever

daglicht te brengen en het is interessant te ontdekken hoe je bewuster kan omgaan met bestrijdingsmiddelen”, zegt Herman Verstegen die bij het bedrijf verantwoordelijk is voor de gewasbescherming. “We doen nieuwe inzichten op, waardoor je je werkwijze gaat aanpassen”. Een voorbeeld. Nu houden we rekening met het weer. Bij windstil weer spuiten we eerst de percelen langs de sloten en als er risico is voor emissie naar het oppervlaktewater blijven we daar weg. Het loonbedrijf heeft als eigen initiatief een proef gedaan om puntemissie te voorkomen. Verstegen: “Onze spuitplaats voor het schoonspuiten van werktuigen is niet geschikt voor het schoonmaken van de spuitmachine. Nu kunnen we de spuitplaats wel aanpassen, maar dat is kostbaar, en de spuit maken we maar een of twee keer per jaar schoon. Als alternatief hebben we bedacht de spuitmachine op een grasstrook bij ons loonbedrijf af te spoelen. Met dit idee is Steinbusch naar Den Haag gegaan.”

Activiteitenbesluit
CUMELA neemt inderdaad dit soort initiatieven mee om het landelijk milieubeleid te beïnvloeden. Steinbusch is ervan overtuigd dat loonwerkers zoals Van der Ven VOF bijdragen aan vernieuwing van het beleid. “Er komt een nieuw Activiteitenbesluit Landbouw, waarin ook het huidige Lozingenbesluit, met

onder andere het punt van spuitmachines reinigen, wordt opgenomen. We hebben aangedrongen op meer keuzevrijheid. Ons standpunt is dat dit juist milieuvriendelijk gedrag stimuleert.”
Dat geluid is opgevangen. Het wordt mogelijk om spuiten op het veld schoon te maken, mits dit ver genoeg van de slootkant gebeurt. Ook kan het reinigen op het erf gebeuren als er emissiebeperkende maatregelen worden getroffen, zoals bijvoorbeeld een biofilter. Dat bestaat uit een aantal bakken met een mengsel van potgrond, stro en perceelsgrond waar het spoelwater doorheen wordt geleid en waar de organische stof werkzame stoffen bindt en bacteriën en schimmels deze afbreken. Jammer genoeg is het voorstel van loonbedrijf Van der Ven niet gehonoreerd in het concept Activiteitenbesluit, vindt Steinbusch. Althans niet voor loonwerkers. Het ziet er wel naar uit dat akkerbouwers op een vaste strook hun spuitmachine mogen gaan reinigen. Dit verschil in behandeling vindt CUMELA vreemd en zal daarover zeker nog het gesprek aangaan. “Als het besef onder loonwerkers zoals Van der Ven leeft dat elke druppel in de sloot telt, geef hen dan meer vrijheid in de wijze waarop ze milieuvriendelijk willen handelen”, wil Steinbusch benadrukken. “We moeten voorkomen dat milieuwinst die is bereikt door het beperken van drift weer verloren gaat via emissies door puntlozingen.”

Maurice Steinbusch: “Meer keuzevrijheid stimuleert juist milieuvriendelijk gedrag.”